

Nina si v bankomate skontroluje stav účtu. Už jej mohli poukázať zálohu za Bospor, už jej ju dokonca mali poukázať, no peniaze nechodia. Vyberie si posledných štyristo korún, dve stovky si vloží do peňaženky, zvyšok do vrečka bundy. Niekomu to môže pripadať zbytočné, no Nina vie, čo robí. Roky núdze ju naučili opatrnosti. Nerozhadzuje peniaze a za služby a tovar nikdy neplatí viac, ako je nevyhnutné.

Prejde niekoľko metrov a zazvoní pri dverách psychológa Larsa Grima. Chodí k nemu, odkedy skončil školu v roku 1974. Už štyri desaťročia kráčajú bok po boku v dobrom aj v zlom. Ich vzťah nebol vždy taký platonický, ako by sa na psychológa s pacientkou patrilo. To sa stáva. Nina nemá dohodnutú konzultáciu, spolieha sa na to, že k Larsovi už veľa pacientov nechodí. Aj on

má problémy s alkoholom. Väčšinu dňa presedí v kancelárii a prehráva si platne. Občas ho navštívi nejaký starý pacient a nechá mu presne toľko peňazí, koľko Lars potrebuje, aby prežil. To mu stačí. Má totiž veľmi výhodný a nevy povedateľný nájom.

„Ahoj, to som ja.“

„Ahoj, Nina!“

Nina počuje, že ho jej návšteva potešila. Určite je na mizine.

„Máš peniaze?“

„Len dve stovky.“

„Vieš, že to nestačí.“

„Viac nemám.“

Nina zachytí čosi ako povzdych, no zabzučanie domového vrátnika potvrdí, že Lars ich dohodu prijal. Nepochybovala, že ju prijme. Pre Larsa je zákazník pán.

Nina vyjde po schodoch, vyzlečie si bundu a vstúpi do Larsovej svetlej kancelárie s kreslom a pohovkou, s poličkami plnými kníh a platní a s pôsobivou zbierkou loptičiek. Lars fajčí na pohovke. Brada aj prsty mu už dávno zožltli od nikotínu. Z gramofónu znie platňa Kraftwerku. Nina ju tu počula už aspoň stokrát.

„Ako sa máš?“ spýta sa jej Lars.

„Žiadna sláva. A čo ty?“

„Hm. Chystal som sa pohrúžiť do Časopisu nórskych psychológov, potom som si uvedomil, že sa mi jednoducho nechce. Nevládzem. Donekonečna v ňom omieľajú témy utrpenia detí počas vojny, násilia na ženách a takzvané posledné novinky na tému výskumu mozgu. Rok čo rok.

Ľudia sa motajú vo svojich mentálnych sračkách bez ohľadu na to, čo im poviem. Ak sa mi podarí udržať sa na tejto pohovke ešte rok, štát ma bude musieť živiť, až kým svetu definitívne nezamávam na pozdrav.“

Nina si sadne do kresla. Lars jej nastrčí koňakový pohár, Nina mu ho naplní z fľašky, čo stojí na stole. Pohľadom jej naznačí, že ak chce, môže si naliať aj ona. Nina len zavrtí hlavou.

„Chápem,“ prikývne Lars. „A inak ako?“

„Inak zle. Mám ťažký deň. Dobre vieš, ako sa ma vie pár zlých kritik dotknúť.“

„Zvláštne, že si si na to dosiaľ nezvykla.“

„Nikdy si nezvyknem.“

„Inými slovami, máš všetkého po krk?“

„Áno. A hnevám sa.“

„Už roky sa hneváš.“

„Takto som sa nikdy nehnevala.“

„Začneme teda hnevom?“

„Nejaký Roger Kulpe napísal najhoršiu kritiku, akú som kedy čítala. V študentských novinách.“

„Urazil ťa študent?“

„Áno.“

„Nina, nevšímaj si, čo píšu študenti. Nehodí sa ti to. Pôsobí to neprofesionálne.“

Nina vytiahne noviny a podá ich Larsovi, ktorý sa začíta. So zvráštenými čelom jej ich vráti.

„Poriadne si udrel. Neveril by som, že dnešní študenti majú v sebe toľko agresivity. Istým spôsobom mi to dáva nádej.“

Platňa Kraftwerku dohrala. Rameno s ihlou sa zdvihne a potichu sa vráti na svoje miesto. Lars vstane a otočí platňu. Patrí k hýstke ľudí,

ktorí nikdy nekonvertovali na cédečka. Dve desaťročia trvalo, kým sa hudobný priemysel vrátil k vinylovým platniam. Lars počas toho obdobia počúval výlučne starú hudbu. A až na pár výnimiek v tom pokračuje doteraz. Kanceláriu má dokonale ozvučenú. Mnohí pacienti prichádzajú len pre túto hudbu. Už dávno sa vzdali nádeje, že im rozhovory s Larsom pomôžu, no ten zvuk im za to stojí.

„Mohli by sme sa spolu vyspať,“ navrhuje Nina.

„Nina moja krásna,“ usmeje sa Lars. „Myslel som si, že sme sa dohodli. A určili si pravidlá.“

„Ty si určil pravidlá.“

„A ty si s nimi súhlasila.“

„Len som sa tvárila, že súhlasím.“

„Niežeby som nechcel, no musím byť profesionál. Isto vieš, že tieto vzťahy nie sú jednoduché a len pri pár pacientkach to dopadlo dobre.“

„Ja k nim patrím.“

„Nina, fungovalo to len krátko. Potom sa to zamotalo. Bolo to hrozné.“

„Už roky sme sa to nepokúsili zopakovať.“

„Podľa teba by to bolo teraz inak?“

„Som si absolútne istá. A viem, že sa ti ešte páčim.“

„To nemôžeš vedieť.“

„Ale áno. Veď vidím, ako na mňa pozeráš. A Bente mi prezradila, čo si o mne hovoril na prvomájových raňajkách u Jørgena a Mette.“

„No dobre. Na rozdiel od mnohých našich známych si si ešte zachovala atraktívne krivky. Nebudem skrývať, že som si to všimol, no naďalej to nepokladám za dobrý nápad.“

„Dám ti za to golfovú loptičku.“

„Ponúkaš mi golfovú loptičku za to, že sa s tebou vyspím?“

„Áno.“

„Chcem ju najskôr vidieť.“

Nina mu ju podstrčí.

„To nie je golfová loptička.“

„Je minigolfová.“

„Tie sú mi vedľajšie. Ak to nie je elitná kvalita.“

Nina vstane a strčí mu ju pod nos. Pomaly ňou otáča. Lars by sa rád loptičky dotkol, no Nina ho pohľadom vystríha, aby to ani neskúšal.

„Čínska výroba,“ skonštatuje napokon.
„Neveľmi zaujímavé.“

„Ale trochu áno, však?“

„Trochu možno.“

„Nemáš ju ešte?“

Nina zagáni na zbierku loptičiek. Má ich stovky, veľké aj malé. Lars sa jej nikdy nepokúsil vysvetliť, prečo ich zbiera. A Nina sa nikdy nepýtala.

„Nie,“ pripustí Lars. „Práve táto mi chýba.“

„Potom ti navrhujem, aby si ju prijal a vyspal sa so mnou. Okrem toho ti za hodinu zaplatím len stovku.“

„Nina, potrebujem peniaze. Už dve stovky sú oveľa menej, ako mi káže moja česť.“

„Ale veď dostaneš ako bonus sex.“

„Sex chceš ty.“

„Aj ty. Veď to na tebe vidím.“

„Aj tak nepôjdem pod dve stovky.“

„No dobre. Potom však od teba očakávam odbornú pomoc. Budeš musieť povedať niečo, čo ozaj vyrieši môj problém.“

„Bože, si hrozná.“

„A vypni tú hudbu.“

„Nie som zvyknutý sedieť tu s tebou potichu.“

„Pusť radšej Joni Mitchell.“

„Ktorú?“

„*Blue*.“

Lars vstane a nájde *Blue* na asi sedemmetrovej poličke s platňami. Pustí ju a vráti sa na pohovku. Lahne si, upije si z koňaku a spýtavo sa na Ninu zadíva.

„Ty máš čo hovoriť,“ mykne plec om Nina.

Lars si vzdychne.

„Nina, nezabúdaj, že zatiaľ sa mi zabili len traja pacienti. Všetci kolegovia mali viac samovrážd. Raz ma za to ocenili aj fľašou vína. Každý ma vtedy obdivoval. Vyzbierali sa mi naň, no žiaľ vyšlo im z toho len na obyčajné stolové. Aj tak ma dojal už ten nápad. A odvtedy si užívam status lekára, ktorého pacienti chcú žiť.“

„To je dobre, Lars. No bavme sa radšej o mne. Povedz niečo, čo ma privedie na veselé myšlienky. Na čo iné je psychológ?“

Lars sa na chvíľu odmlčí. Koncentruje sa, potom sa posadí.

„Drahá Nina,“ začne. „Okrem toho, že ťa vnímam ako zaujímavú a prítlačlivú ženu, mám veľmi rád tvoju poéziu. Vždy som ju mal rád. Bospor prišiel do kníhkupectiev len pred niekoľkými dňami, možno si o tom nevedela, no v jednej predajni si ho dokonca dali aj do výkladu, kúpil som si ho a prečítal ešte v ten deň, nie raz, dvakrát. Úprimne? Tá zbierka sa mi páči. Veľmi z nej cítim teba. Zrejme si to ani

sama nevedomuješ. Dlhé roky si si myslela, že píšeš len preto, lebo ti všetky ostatné vlaky odišli a nevieš robiť nič iné. Už netušíš, čo je reálny život a čo poézia. Sama si mi to raz povedala. Spálila si za sebou toľko mostov, že ani nevieš, na akom ostrove vlastne si. V tom väzí celý problém. Píšeš však istou rukou, pravdivo a pekne. A kritiky sa ťa dotýkajú, lebo si o svojej tvorbe prestala komunikovať s ľuďmi, ktorí ťa poznajú. Kritici sa stali tvojimi jedinými literárnymi priateľmi a ich zrada preto bolí o to viac. Píšu však tvrdo len preto, že nevedia, kto si. Ak by ťa poznali ako ja, pochopili by, že píšeš dobre, možno lepšie než kedykoľvek predtým. Unikáš svojim kritikom. Kritikov, ktorých sme poznali kedysi, život zničil a už nie sú medzi nami. Istým spôsobom platíš daň za svoj striedmy život. Žiješ o chlp zdravšie ako tí kritici, čo ti stačí, aby si vydržala ešte desať, možno pätnásť rokov. Nina, myslím si, že si zaslúžiš pokoj, zbav sa stresu z písania, už nemusíš nikomu nič dokazovať. Všetko, čo si napísala, tu po tebe zostane. Nikdy si nepísala rada, možno s výnimkou prvých rokov. Odvtedy ťa písanie v podstate otravuje, trápi ťa strach zo zlyhania aj starosti s peniazmi. Ja odídem zo sveta skôr, no to mi neprekáža, všetky platne mám opočúvané, deti veľké, už sa vedia o seba postarať. Mimochodom, aj Ludwig to už vie.“

„Práve som sa s ním stretla. Bol s nejakým dievčaťom.“

„S dievčaťom?“

„Nezdá sa ti, že nie je konzekventný?“

„Možno áno. Nina, nestaraj sa do toho. Ludvig si nájde svoju cestu. Nie je to tvoj problém.“

„Kdesi som čítala, že kruh života sa biologicky ani emočne neuzatvorí, kým sa človeku nenarodia vnúčatá. Vraj to máme zakorenené hlboko v génoch. Vtedy som mala pocit, že mi ten článok hovorí z duše. No zároveň sa preklínam za to, aká som konvenčná.“

„O to lepšie, že si Ludvig našiel dievča.“

„Typickú dračicu.“

„Tý si bola taká istá.“

„No nikdy som sa nesprávala ako vulgárna šľapka.“

„Správala. A bola si taká príťažlivá.“

„Teraz klameš.“

„Neklamem.“

Nina si naleje koňak. Firma Larsen vyrobila fľašku v podobe vikinskej lode. Lars si ju kúpil na trajekte, keď bol s deťmi na výlete v Dánsku.

„Klameš,“ zopakuje dôrazne.

Lars pomaly prejde k oknu. Po tomto triku siahne počas každej konzultácie aspoň raz. Akoby si potreboval overiť, že život naďalej plynie svojím tempom, ľudia nosia tašky s nákupmi, autá zastavujú, aby dali prednosť chodcom a všetci rešpektujú výhradné právo prednostnej jazdy električiek.

„Teraz ma počúvaj.“ Larsovi sa zmenil hlas. Profesionálny tón zmizol, vyzerá celkom zraniteľne. Naposledy si ho takto pamätá, keď sa začiatkom deväťdesiatych rokov rozvádza.

„Čo je?“

„Niečo mi napadlo.“

„Hovor.“

„Si ako list vo vetre...“

„Nie som.“

„Si. A ja v podstate tiež. Poznáme sa už roky. Veľa sme sa spolu nasmiali a veľa naplakali, spali sme spolu. Priatelia nám umierajú tak rýchlo, že to už ani nestíhame sledovať. Ekonomicky si na dne. Mňa čaká veľmi slušný dôchodok, okrem toho som si všeličo nasporil. A mám byt, ktorý bez problémov predám za päť miliónov.“

„Tak teraz by som ozaj rada vedela, kam tým mieriš.“

„Čo tak začať spolu žiť? Môžeme si kúpiť domček v Provensálsku alebo v Toskánsku, možno byt v Berlíne. Budeme jesť, piť, hrať petanque, až kým neodpadneme únavou a nepríde po nás nórska záchranná služba.“

„Myslíš to vážne?“

„Jasné, že áno.“

„Nemám poistenie.“

„Poisti sa. Stojí to len päťsto korún ročne.“

„To je veľa peňazí.“

„Nie je to málo. No stačí ti raz odpadnúť a máš ich späť s mnohonásobným úrokom.“

„Aj tak sa mi to zdá veľa.“

„No dobre, no vráťme sa k samotnému nápadu. Môžem nad tým ďalej uvažovať?“

„Nečakala som to.“

„S takýmito návrhmi to už tak chodí. No uznaj, že si to kdesi cítila. Nerozmýšľala si nad tým aj ty?“

„Možno áno. No práve teraz je okolo mňa príliš rušno. Ťažko sa mi zaujíma postoj – takto z voleja.“

„Nemusiš odpovedať hneď. No uvažuj nad tým.“

„Budem.“

Zavládne ticho. Joni Mitchell spieva *We don't need no piece of paper from the City Hall*. Nepotrebujeme papier z radnice.

„Tak sa spolu vyspíme?“ spýta sa Nina.

„Nekašleme na to?“

„Veď si to sám spomenul.“

„No áno, no nie som celkom vo forme. Včera aj dnes som dosť pil, ešte som sa ani nesprchoval. Keď sa presťahujeme do Berlína, môžeme súložiť ako králiky. Nina, myslí na to. Kedykoľvek si zaželaš.“

„Tak nedostaneš loptičku.“

„Mohla by si mi ju dať.“

„Zabudni.“

„Buď trochu veľkorysá.“

„Nie.“

„No dobre, ale nestráť ju, prosím.“

„Nič ti nesľubujem.“

„Nina, ja ju potrebujem.“

„Veď to na tebe vidím. Bol by si mizerný hráč pokru. Čo za to?“

„Päťdesiat korún?“

„Neprichádza do úvahy.“

„Sto.“

„Zabudni.“

„Dvesto?“

„Fajn. Ty dostaneš loptičku, ja konzultáciu zadarmo. A zostaneme v kontakte.“

„Tak dobre.“

Nina mu hodí loptičku. Tvár sa mu rozžiari,

vstane, aby ju umiestnil k ostatným úlovkom na policičke.

„Pomohol som ti trochu?“ spýta sa, keď Nina už stojí vo dverách.

„Možno trochu.“

„Cítiš sa o chl p lepšie, ako keď si sem prišla?“

„Neviem. No viem, že tieto loptičky nepôjdu do Berlína.“

„A čo platne?“

„Platne sú okej. Okrem toho mám strašnú chuť tancovať. Budeme tam aj tancovať?“

„Môžeme.“

„Celé hodiny? Večer čo večer?“

„Ako chceš.“

„Ach, to bude krásne. Aj tebe by sa zišlo, keby si aspoň na chvíľu vstal z tejto pohovky.“

Nina vyjde z dverí, zbehne po schodoch. Zmizne.